

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДонНУЕТ

Протокол № 8 від "23" 02 2023 р.

В. о. ректора ДонНУЕТ

О.Б. Чернега

набуває чинності згідно з наказом ректора

№ 23 від "03" 2023 р.

Система менеджменту якості
СТАНДАРТ УНІВЕРСИТЕТУ
“Проектування та розробка освітніх програм”
СТУ ДонНУЕТ 02.02 - 10 - 2023

Кривий Ріг

Система менеджменту якості
Стандарт університету
“Проектування та розробка
освітніх програм”

Шифр документа

СТУ ДонНУЕТ
02.02-10-2023

Сторінка 2 з 15

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА РОЗРОБКУ

Перший проректор

УЗГОДЖЕНО

Посада	Прізвище, ім'я, по-батькові	Підпис	Дата
Перший проректор	<i>Гижмєдєров Р.В.</i>		<i>23.02.2023</i>
Уповноважений представник керівництва з якості	<i>Гижмєдєров Р.В.</i>		<i>23.02.2023</i>

РІВЕНЬ ДОКУМЕНТА – 2

ПЛАНОВИЙ ТЕРМІН МІЖ РЕВІЗІЯМИ – 1 рік

Контрольний примірник

Зміст

1	Сфера застосування	4
2	Нормативні посилання	4
3	Терміни та визначення	4
4	Позначення та скорочення	5
5	Основні положення	6
6	Матриця відповідальності	7
7	Мета, входи та результати процесу	8
8	Послідовність виконання процесу	9
9	Ризики і можливості	11
10	Моніторинг, перегляд та доопрацювання освітніх програм	11
11	Інші процедури менеджменту якості	12
	F STU 02.02-10-01	13

1 Сфера застосування

1.1 Цей стандарт Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського (далі ДонНУЕТ) встановлює правила проектування та розробки освітніх програм (в т.ч. їх структуру, зміст та необхідну документацію), їх узгодження, затвердження та внесення змін, а також відповідальних осіб за здійснення перелічених дій.

1.2 Вимоги стандарту обов’язкові для усіх структурних підрозділів та осіб, які приймають участь у процесі.

2 Нормативні посилання

В стандарті використовуються посилання на такі документи:

ISO9001:2015 – Системи управління якістю. Вимоги.

Закон України “Про вищу освіту” <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010.– К. : Видавництво «Соцінформ», 2010.

Національна рамка кваліфікацій – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.

ESG – http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.

ISCED (МСКО) 2011 – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.

ISCED-F (МСКО-Г) 2013 – <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.

3 Терміни та визначення

В стандарті використовуються такі терміни та визначення:

акредитація освітньої програми – оцінювання змісту освітньої програми та/або освітньої діяльності університету за цією програмою на предмет: відповідності стандарту вищої освіти; спроможності виконати вимоги стандарту та досягти заявлених у програмі результатів навчання; досягнення заявлених у програмі результатів навчання;

акредитація освітньої програми - оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією програмою на предмет забезпечення та вдосконалення якості вищої освіти:

здобувачі вищої освіти – особи, які навчаються у закладі вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації;

кваліфікація – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей

	Система менеджменту якості Стандарт університету “Проектування та розробка освітніх програм”	Шифр документа	СТУ ДонНУЕТ 02.02-10-2023
		Сторінка 5 з 15	

(результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту;

компетентність – здатність особи успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей;

кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання;

освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча) програма - єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій). Освітня програма може визначати єдину в її межах спеціалізацію або не передбачати спеціалізації;

результати навчання - знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або окремих освітніх компонентів;

якість вищої освіти – відповідність умов провадження освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства та стандартам вищої освіти, професійним та/або міжнародним стандартам (за наявності), а також потребам заінтересованих сторін і суспільства, що забезпечується шляхом здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості.

4 Позначення та скорочення

- СВО - стандарт вищої освіти України
- СТУ - стандарт Університету
- ЗВО - здобувач вищої освіти
- ННІ - навчально-науковий інститут
- ВІОТ - відділ інноваційних освітніх технологій
- НВ - навчальний відділ
- ВРС - відділ по роботі зі студентами
- ЦПК - центр підвищення кваліфікації
- А - аспірантура
- ВНР - відділ наукової роботи
- Б - бібліотека
- ОП - освітня програма
- СТО - стандарт Університету за освітньою програмою
- НП - навчальний план

	Система менеджменту якості Стандарт університету “Проектування та розробка освітніх програм”	Шифр документа	СТУ ДонНУЕТ 02.02-10-2023
		Сторінка 6 з 15	

- П - програма дисципліни
РП - робоча програма дисципліни
МЗ - методичне забезпечення навчальної дисципліни

5 Основні положення

5.1 Вимоги стандарту застосовуються до усіх процесів, які пов'язані з процесом проектування та розробки освітніх програм в Університеті.

5.2 Керівник процесу призначається наказом ректора Університету. Керівник процесу координує діяльність гарантів освітніх програм.

5.3 Керівник процесу уповноважений виставляти вимоги до входів процесу та їх показників, проводити запобіжні та корегуючі заходи для управління процесом, планувати заходи для його поліпшення, розробляти необхідну документацію.

5.4 Керівник процесу несе відповідальність за менеджмент процесу (планування, управління, забезпечення, поліпшення, оцінку).

5.5 Проектування та розробка освітніх програм є комплексним процесом, який включає в себе декілька складових (підпроцесів), в яких приймають участь такі структурні підрозділи: навчальний відділ, відділ інноваційних освітніх технологій, бібліотека, центр підвищення кваліфікації, аспірантура, відділ наукової роботи, відділ по роботі зі студентами, кафедри.

5.6 Права та обов'язки посадових осіб визначаються посадовими інструкціями та цим Положенням.

5.7 Освітні програми розробляються відповідно до встановлених цілей розвитку Університету і очікуваних навчальних результатів.

5.8 В освітніх програмах чітко формулюється кваліфікація, що здобувається внаслідок її опанування. Кваліфікація повинна відповідати визначеному рівню в національній кваліфікаційній рамці вищої освіти і, відповідно, в Рамці кваліфікацій Європейського простору вищої освіти.

5.9 Освітні програми надають студентам академічні знання та навички, сприяючи особистісному розвитку здобувачів вищої освіти і їхнім майбутнім кар'єрам.

5.10 Освітні програми мають чітко зазначені очікувані навчальні результати та уможлиблюють плавне навчальне просування студента.

5.11 Освітні програми розробляються за участю експертів, студентів та інших зацікавлених осіб.

5.12 Результатом формальної інституційної процедури затвердження освітніх програм є рішення вченої ради.

5.13 Університет здійснює моніторинг та періодично переглядає освітні програми з метою забезпечення їхньої відповідності поставленим цілям, потребам студентів та суспільства. Таким чином реалізується принцип постійного вдосконалення програм. Інформація щодо внесених змін доводиться до зацікавлених осіб в результаті оприлюднення результатів корегувань на офіційному сайті Університету.

	Система менеджменту якості Стандарт університету “Проектування та розробка освітніх програм”	Шифр документа	СТУ ДонНУЕТ 02.02-10-2023
		Сторінка 8 з 15	

7 Мета, входи та результати процесу

Управління процесом здійснюється керівником процесу постійно, без втручання Уповноваженого представника з якості Університету.

Інформаційна карта процесу “Проектування та розробка освітніх програм”

Загальні відомості		
Керівник процесу	Перший проректор	
Призначення (мета) процесу	Проектування та розробка освітніх програм, які повністю задовольняють вимогам ринку праці та СВО України (документаційне забезпечення освітнього процесу)	
Результати процесу та його споживачі		
Результат (вихід) процесу (інформація або матеріальний об'єкт)	Споживач результатів процесу (інші процеси або структурні підрозділи)	Вимоги споживачів до результатів процесу
Освітня програма (документація, яка включає СТО, НП, МЗ)	Освітній процес	Відповідність СВО України
		Відповідність вимогам ринку праці
		Відповідність вимогам та очікуванням ЗВО
Зовнішні постачальники та виходи процесу		
Вхід процесу (інформація або матеріальний об'єкт)	Постачальник процесу (процес, структурний підрозділ)	Вимоги до виходів процесу
Міжнародні та національні вимоги до випускників; критерії акредитації освітніх програм; СВО України; потреби ринку праці, вимоги споживачів	Процес: маркетинг Структурні підрозділи: відділ по роботі зі студентами; центр підвищення кваліфікації; відділ зв'язків з громадськістю та профорієнтації	Вимоги до освітнього процесу, до випускників, які визначаються СВО (компетентності). Акредитація освітніх програм
Ресурси процесу: нормативна документація науково-педагогічний персонал інформаційні ресурси		

	Система менеджменту якості Стандарт університету “Проектування та розробка освітніх програм”	Шифр документа	СТУ ДонНУЕТ 02.02-10-2023
		Сторінка 9 з 15	

8 Послідовність виконання процесу “Проектування та розробка освітніх програм”

8.1 Проектування та розробка освітніх програм включає такі етапи:

8.1.1 ініціація розроблення/модернізації освітньої програми та формування авторського колективу – проектної групи освітньої програми;

8.1.2 видання наказів щодо призначення керівника проектної групи, складу проектної групи, календарного графіку роботи;

8.1.3 визначення потреби в освітній програмі – необхідності модернізації існуючої або створення нової освітньої програми відповідно до вимог і запитів ринку праці, особистості та суспільства;

8.1.4 аналіз вимог і запитів роботодавців, випускників освітніх програм відповідної спеціальності (галузі знань) і професійних стандартів (у разі їх наявності) щодо профілю фахівця (переліку необхідних і достатніх компетентностей);

8.1.5 визначення переліку компетентностей фахівця, які необхідно розвинути/сформувані в процесі підготовки за освітньою програмою на основі результатів аналізу, що має складатися з обов’язкових компетентностей відповідно до СВО України (перелік компетентностей випускника за відповідною спеціальністю для відповідного рівня вищої освіти), та додаткових компетентностей, що визначають унікальність/відмінність освітньої програми, з урахуванням результатів проекту ЄК Тюнінг і Національної рамки кваліфікацій;

8.1.6 визначення програмних компетентностей як основних з переліку обов’язкових та додаткових компетентностей випускника освітньої програми для формування профілю освітньої програми;

8.1.7 визначення переліку запланованих результатів навчання: нормативних – відповідно до СВО України та додаткових – відповідно до переліку визначених додаткових компетентностей;

8.1.8 визначення навчальних дисциплін/модулів, що забезпечуватимуть досягнення запланованих нормативних і додаткових результатів навчання;

8.1.9 визначення форм атестації здобувачів вищої освіти за освітньою програмою відповідно до СВО України;

8.1.10 визначення інституційної спроможності Університету забезпечити досягнення запланованих результатів навчання та їх оцінювання відповідно до форм атестації та СМЯ ДонНУЕТ, відповідність стандарту освітньої діяльності– мінімальним вимогам до кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення освітнього процесу Університету за відповідною спеціальністю для відповідного рівня вищої освіти;

8.1.11 визначення структури навчального плану (розподіл навчальних дисциплін на обов’язкові та вибіркові); визначення, в межах яких навчальних дисциплін/модулів будуть досягнуті навчальні результати, спрямовані на формування певних компетентностей; визначення змісту навчальних

	Система менеджменту якості Стандарт університету “Проектування та розробка освітніх програм”	Шифр документа	СТУ ДонНУЕТ 02.02-10-2023
		Сторінка 10 з 15	

дисциплін/модулів;

8.1.12 визначення в кредитах ЄКТС обсягу навчального навантаження студента, необхідного і достатнього для досягнення нормативних і додаткових результатів навчання, з урахуванням загального обсягу освітньої програми у кредитах ЄКТС відповідно до СВО України;

8.1.13 визначення стратегії досягнення результатів навчання за освітньою програмою (організація освітнього процесу, співпраця з роботодавцями в контексті практики, стажування, працевлаштування, організація самостійної роботи, досліджень тощо);

8.1.14 формування навчального плану (графік навчального процесу, перелік та обсяг навчальних дисциплін, форми поточного та підсумкового контролю, здійснення розподілу часу між видами навчальної діяльності студента по кожній навчальній дисципліні (лекції, практичні/лабораторні заняття, самостійна робота тощо) у відповідності до F STU 02.02-10-01;

8.1.15 узгодження навчального плану зі структурними підрозділами Університету;

8.1.16 затвердження навчального плану здійснюється Вченою радою Університету (контрольний екземпляр зберігається в НВ).

8.1.17 розробка освітніх компонентів освітньої програми (в т.ч. СТО ДонНУЕТ, методичного забезпечення дисциплін (П ДонНУЕТ 02.02-03), методичного забезпечення освітньої програми (П ДонНУЕТ 02.02-04).

8.2 Експертиза освітньої програми здійснюється комісією, яка призначається розпорядженням першого проректора, у складі фахівців з галузі знань, з якої підготовлена програма. Результати експертизи доповідаються на засіданні навчально-методичної ради Університету, яка надає рекомендації Вченій раді Університету.

8.3 Затвердження освітньої програми здійснюється Вченою радою Університету (контрольний екземпляр зберігається в НВ).

8.4 На підставі навчального плану здійснюється розробка навчальних матеріалів.

8.5 Навчальні матеріали затверджуються на засіданні кафедр.

8.6 В процесі розробки ОП постійно здійснюється аналіз результатів підпроцесів та корегувальні дії.

9 Ризики та можливості

Головним методом управління ризиками є уникнення ризику в результаті залучення до розробки освітніх програм найбільш кваліфікованих та відповідальних співробітників, залучення споживачів до визначення основних компетенцій випускників, ретельного дослідження ринку праці.

	Система менеджменту якості Стандарт університету “Проектування та розробка освітніх програм”	Шифр документа	СТУ ДонНУЕТ 02.02-10-2023
		Сторінка 11 з 15	

Ризик	Заходи щодо подолання ризику
Помилки в обґрунтуванні потреб в нових освітніх програмах та аналізі вимог споживачів	Диверсифікація методів визначення потреб абітурієнтів та ринку праці в освітніх програмах
Нестача кваліфікованих НПП, які відповідають ліцензійним вимогам	Підвищення кваліфікації НПП, заохочення НПП щодо підвищення рівня наукової та професійної активності
Суттєві зміни у законодавчій базі	Адаптація освітніх програм до законодавчих змін
Відсутність популярності ОП зі сторони абітурієнтів	Адаптація освітніх програм до потреб абітурієнтів або ринку праці
Відсутність потенційних абітурієнтів	Диверсифікація шляхів поширення інформації про переваги та можливості освітніх програм

10 Моніторинг, перегляд та доопрацювання освітніх програм

10.1 Здійснюється з метою забезпечення належного рівня якості освітньої послуги та створення сприятливого й ефективного навчального середовища для студентів.

10.2 Головним показником результативності процесу є кількість освітніх програм.

Процес передбачає оцінювання таких параметрів: чіткість сформульованих цілей освітніх програм, які відповідають місії та стратегії Університету; цілі освітніх програм та програмні результати навчання, що визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін; цілі освітніх програм та програмні результати навчання, які визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальностей, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм; спроможність освітніх програм надати можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідними спеціальностями та рівнем вищої освіти.

10.3 Оцінка якості процесів здійснюється в результаті проведення внутрішніх та зовнішніх аудитів.

10.4 До процесів аудиту, які здійснюються в відповідності до Стандарту Проведення внутрішніх аудитів (STU 02.02-06), залучаються представники студентського самоврядування.

10.5 На підставі результатів аудиту розробляються заходи щодо поліпшення процесу.

Заходи по поліпшенню процесу

Ціль процесу, яка забезпечує досягнення результату	Фактори, які впливають на зміну показників досягнення результату	Заходи, які націлено на зміну значення фактора, що впливає	Строк виконання	Відповідальний (посада, ПІБ)	Додаткові ресурси та виконавці

	Система менеджменту якості Стандарт університету “Проектування та розробка освітніх програм”	Шифр документа	СТУ ДонНУЕТ 02.02-10-2023
		Сторінка 12 з 15	

Підвищення рівня відповідності освітніх програм вимогам ринку праці	Зміст освітньої програми	Моніторинг вимог ринку праці, опитування роботодавців	Вересень кожного року	Провідний фахівець з практики та працевлаштування	-
		Залучення роботодавців до розробки освітніх програм	В період розробки нової програми	Перший проректор	Представ- ницькі витрати
	Якість (компетентність) викладачів	Підвищення кваліфікації НПП Проведення методичних семінарів Взаємовідвідування	1 раз в 2 місяця	Керівник ЦПК, Керівник ВІОТ	-

11 Інші процедури менеджменту якості

Інші процедури здійснюються у відповідності до таких Стандартів Університету: Коригувальні та запобіжні дії (STU 02.02-04), Управління записами з якості (STU 02.02-03), Управління документацією (STU 02.02-02), Управління невідповідними послугами та продукцією (STU 02.02-05).

	Система менеджменту якості Стандарт університету “Проектування та розробка освітніх програм”	Шифр документа Сторінка 13 з 15	СТУ ДонНУЕТ 02.02-02-2016
---	---	------------------------------------	------------------------------

F STU 02.02-10-01

Структура навчального плану

ЗАТВЕРДЖЕНО
 Вченою радою ДонНУЕТ
 Протокол № _____ від " _____ " _____ 20 ____ р.
 Ректор
 " _____ " _____ 20 ____ р.
 набуває чинності згідно з наказом ректора
 № _____ від " _____ " _____ 20 ____ р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
 ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
 імені МИХАЙЛА ТУГАН-БАРАНОВСЬКОГО

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Підготовки _____ з галузі знань _____ (шифр і назва галузі знань) _____ Шифр _____ (шифр групи)
 За спеціальністю _____ (шифр і назва спеціальності) _____ Кваліфікація фахівця _____ (назва кваліфікації)
 Освітньою програмою _____ (назва освітньої програми) _____ Строк навчання _____
 Форма навчання _____ (денна, заочна) _____ На основі _____

I. Графік навчального процесу

Курси	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень
	I											
II												
III												
IV												

Умовні позначення: теоретичне навчання (Т), екзаменаційна сесія (С), канікули (К), практика (П), атестаційний екзамен (АЕ), оформлення та захист кваліфікаційної роботи (КР)

Система менеджменту якості
Стандарт університету
“Проектування та розробка
освітніх програм”

Шифр документа

СТУ ДонНУЕТ
02.02-10-2023

Сторінка 14 з 15

I I. Зведені дані щодо бюджету часу (у тижнях)

Курс	Теоретичне навчання	Екзамена-ційна сесія	Практика	Атестація	Канікули	Разом
I						
II						
III						
IV						
Разом						

III. Практика

Назва	Семестр	Тижні
Разом		

IV. Атестація

Назва	Форма контролю	Семестр	Тижні
Разом			

V. План навчального процесу

Шифр	Назва дисципліни	Розподіл за семестрами		Кількість годин	Аудиторних у тому числі			СРС	Розподіл за курсами і семестрами										
		екзамени	залки		Всього	Лекції			Лабо-ри		1 курс		2 курс		3 курс		4 курс		
						курсові роботи	курсові проекти		Всього	Лекції	Лабо-ри	1 сем кіл-ть тижнів	2 сем кіл-ть тижнів	3 сем кіл-ть тижнів	4 сем кіл-ть тижнів	5 сем кіл-ть тижнів	6 сем кіл-ть тижнів	7 сем кіл-ть тижнів	8 сем кіл-ть тижнів
Всього по циклу (год/кред):																			
1.1 Цикл загальної підготовки																			
1.2 Цикл професійної підготовки																			
Всього по циклу (год/кред):																			
Обов'язкові дисципліни, разом																			
2 Вибіркові дисципліни																			
2.1 Цикл загальної підготовки																			
2.2 Вибіркові дисципліни																			
Година на тиждень/кредити																			

Система менеджменту якості
 Стандарт університету
 “Проектування та розробка
 освітніх програм”

Шифр документа

СТУ ДонНУЕТ
 02.02-10-2023

Сторінка 15 з 15

Всього по циклу (год/кред):													
2.2 Цикл професійної підготовки													
Всього по циклу (год/кред):													
Вибіркові дисципліни, разом													
Взагалі													
Атестація													
Разом на підготовку													
Кількість екзаменів													
Кількість заліків													
Кількість курсових робіт													
Кількість курсових проєктів													

Перший проректор

 (підпис) _____
 (прізвище та ініціали)

Директор ННІ

 (назва ННІ) _____
 (підпис) _____
 (прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми

 (назва ОП) _____
 (підпис) _____
 (прізвище та ініціали)